

Meghalt Farkas István

Hosszú, súlyos betegség következtében október 13-án, vasárnap, 62 éves korában meghalt Szegeden Farkas István, a munkásmozgalom régi harcosa, a Szocialista Hazáért Erdemrend kitüntetettje.

Farkas István 1912. május 24-én Kispesztén született, munkáscsaládból származott. A 4 polgári elvégzése után nyomdásztanulónak ment, és 1930-ban betűszedő mesterlevelet szerzett. A nyomdában ismerkedett meg a munkásmozgalommal, ennek hatására már 1930-ban tagja lett a pártnak. Mint ifjúmunkás, tevékenyen részt vett az illegális munkában. A felszabadulás után aktív részese volt a párt újjászervezésének, 1945-ben a párt az államigazgatás területére küldte. Nyugdíjba vonulásáig itt dolgozott. Részt vett a tanácsok megszervezésében, a megalakulásuk után előbb a csongrádi, majd a szegedi járási tanács elnökeként tevékenykedett.

Az 1956-os ellenforradalom idején ott volt a karhatalom megszervezésében és a rend helyreállításában.

Farkas István elvtárs aktív pártmunkásként tevékenykedett haláláig. Tagja volt a csongrádi, majd a szegedi járási pártbizottságnak. Társadalmi munkálkodásáért 1952-ben a Magyar Népköztársaság Erdemrend ezüst fokozatát, 1962-ben a Közbiztonsági Érem arany fokozatát, 1965-ben a Munka Erdemrend ezüst fokozatát, 1967-ben a Szocialista Hazáért Erdemrend, 1970-ben a Felszabadulási Jubileumi Emlékérem, a Honvédelmi Erdemérem, a Szakszervezeti Munkáért jelvény arany fokozata kitüntetések kaptak. Farkas István hamvasztás utáni búcsúztatásának időpontját később közöljük.

MSZMP
Szeged városi bizottsága
MSZMP
szegedi járási bizottsága

Ünnepség a Tisza-parti gimnáziumban

Emlékünnepeket és iskolatálatálatkozót rendezett október 13-án, vasárnap délelőtt a Tisza-parti Gimnázium, Övönképző és Vízügyi Szakiskola Szeged felszabadulásának 30. évfordulója tiszteletére és abból az alkalomból, hogy tíz évvel ezelőtt avatták fel épületét.

Az ünnepség elnökségében foglalt helyet Papp Gyula, Szeged megyei város tanácsának elnöke, Szabó G. László, az MSZMP Szeged városi bizottságának osztályvezetője, dr. Simády Béla, az Alsó-tiszavidéki Vízügyi Igazgatóság vezetője, dr. Sódar Mihály, a Csongrád megyei tanács vb. művelődésügyi osztályának csoportvezetője. Dr. Török Lászlónak, az iskola igazgatójának megnyitóját Forgó Pál, a városi tanács vb. művelődésügyi osztályának vezetője mondott ünnepi beszédet. Ezt követően az iskola irodalmi színpada és énekkara adott az alkalomhoz illő, nagy tetszést arató műsort.

Az emlékezés ezután az osztályteremben folytatódott: az évfordulóra idesereglt egykori diákok találkoztak egymással, tanáraikkal, a mostani diákokkal.

Megtartották a belkereskedelem ifjúsági parlamentjét

A belkereskedelemben dolgozó fiatalok első ágazati parlamentjét dr. Sággy Vilmos államtitkár elnökletével hétfőn tartották a MEDOSZ-székházban. A tanácskozáson több mint 150 ezer ifjú dolgozó képviselőjében 350 küldött vett részt; elemezték az ifjúsági törvénnyel kapcsolatos miniszteri rendelet végrehajtását, a fiatalok megismerkedtek az egész kereskedelem gondjaival, terveivel, időszert feladataival, és szekciósüléseken elmondták problémáikat is.

Dr. Juhár Zoltán belkereskedelmi miniszterhelyettes beszámolójában hangsúlyoz-

ta, hogy az ifjúsági törvény sajátos, kétirányú feladatot ró a belkereskedelmi vállalatokra, szövetkezetekre; egyrészt az eddiginél színvonalasabban kell kielégíteniük az ifjúság vásárlási igényeit, kedvezőbb feltételeket kell teremteniük kulturált szórakozásukhoz, másrészt gondoskodni kell a kereskedelemben dolgozó fiatalok erkölcsi, anyagi megbecsüléséről, fejlődéséről.

Megállapították, hogy a vállalatok és a szövetkezetek a törvény megjelenése óta többen törődnek a fiatalokkal, külön intézkedési terv alapján foglalkoznak egyebek kö-

zött oktatással, továbbképzéssel, lakásproblémáik megoldásával, életkörülményeik javításával és a jogszabályokban meghatározott eszközökkel támogatják őket.

Szóba került a tanácskozáson a belkereskedelem V. ötéves terve is, amelynek végrehajtásával minőségi változást akarnak elérni a kiskereskedelmi hálózatban.

A következő tervidőszakban végre felépül a 20–25 ezer négyzetméteres budapesti nagyáruház, és vidéken egyebek között Debrecenben, Győrben, Szegeden is építenek korszerű nagyáruházakat.

VÁSÁRI MOZAIK

Somogyi Károlyné felvétele

Veszi vagy nem? — ez itt a kérdés

Ha nem röstellem, még a télikabátot is felveszem vasárnap, kora reggel. Arcomban vágta a szél az esőt, lilára festette az orrom. Álmosan baktattam kifelé a városból, kiskocsikat maguk után vonzó asszonyok, megpakolt bicikliket toló férfiak hosszú sorához zárkózva. Vásárba mentünk. Nem is akármilyenbe. Országosba, kirakodóba.

A legkeresettebb áru az esernyő, ponyva, műanyag fólia és pokróc lett volna, de ezeket senki nem adta ám el. Takargatták, védtek vele a kirakott motyót. A zord idő tette csak, hogy a holmikat mustrálgató, firkászó szemek ellenséges, mogorva pillantások fogadták? Hogy több volt a bámszködő, mint a vevő? Vagy nem kell már a kitaposott cipő, a kopottá használt nagykabát?

Kocsideréknyi cipő a ponyván, megesküdnek rá,

hogy egyiknek sincs meg a párja. Másutt nagy halom kesztyű, egyujjastól a horog-csipekig mindenféle. Veszik?

— Az előbb adtam el nyolcat negyvenért, vigyen becsülő, kisaranyos, jó ez még begyűjtésnél, takarításnál, hólapátolásnál! Ezt nem kellett volna mondani, ezzel riasztott el. Hol van manapság lapátolható hó? És hol lesz?

Bekecsék, bundák, nagykabátok, zakók. Tele a ponyva és mögötte parkoló Volga is. Harmadszorra megyek el előttük, mire komoly vevőt látok.

— Ezt nyugodtan megveheti, ez egy mérnök kabátja volt — hallom a tukmáló szót —, vagy adjam inkább ezt, a főorvosét?

A kabátban már a kádertáplája sem segít. Leveti a fiú, két méterrel arrébb össze-nevet a barátaival.

Sörösvég a kezében, nem tudom, hányadik. Előtte dobozban öt boxerkölyök, meg két vizsla. Körülöttük nagy csődület.

— Apu, vegyél nekem kiskutyát.

— S hol akarod tartani? Két óra múlva a kutyák egy százszal kevesebbe kerülnek, már, látom, kettő hiányzik. Fiatal házaspár alkuszik.

— Csak azért adom olcsóbban, mert maguk az első vevők.

Tótkomlósi szűcsmester sátra. Irhabundák, kucsmák, szőrmék, vadonatúj. Üres a sátor előtere, meg sem merem kérdezni, de más sem, hogy mit, mennyiért adnak.

Trevira pulóverek, a legolcsóbb ára is háromszázon

Viszik, mint a cukrot a BASF-magnószalagokat. A rádióalkatrészeknek, a motortartozékoknak, a kiszuperált benzintankoknak nagy a sikerük. Műszaki érdeklődésű emberek aranybánya ez a vásár, a sok bönge-szó-vásárló jelzi azt is, mennyi hiánycikk lehet a műszaki- és vaskereskedésekben.

A gyakorlott és az „első bálózó” vásárost első pillanatban megismerni. Aki nem adja az árut mindenáron, aki inkább összezsomagozza, de nem áztatja az esőben, aki nem tűr alkudozást, az öreg róka már. A „mit ad érte, nem bánja meg; na, jöjjön vissza, odaadom” — biztos, hogy alkalmi árust rejt.

Vadonatúj, fiáker a rozant stráfkocsin. Kérdem,

volt-e már nézője? — Vitték volna négyezerért Kiskörösrre, de ha jól berügök, végigdaráldozok vele a falun, ötezret nekem is megér. Dehogyan adom oda.

Csikó táncol az anyja mellett, rúg, ha idegen közelít. A gazda nyolcezer-ötszázért adná, de nem veszik meg, mert olyan ideges.

— Nem konyit ez idegenhez, persze, hogy nem. Ha megveszi, majd megszereti magát is. Olyan ez még mint a gyerek, csak az ismerőst tűri meg maga mellett. Kis buta ez még. Hét-hónapos lesz a Gönci.

S állt a vásár, zord időben, szemerkélő esőben is...

Pálffy Katalin

Engedély nélküli építkezések

Rontja a városképet, akadályozza a városrendezési és településfejlesztési terv végrehajtását, tovább növeli a közművesítési költséget és még sokféle módon sértik a közérdeket az engedély nélküli építkezések. Egy tavalyi adat szerint az elmúlt tíz év alatt Csongrád megyében 2500 létesítmény engedély nélkül, vagy az engedélytől eltérő módon épült.

Az építésügyi és városfejlesztési miniszter az országos jelenség visszaszorítására tavalyi rendeletet hozott az építészeti bírság kiszabásáról, illetve az engedélytől eltérő módon épült és a fent nem maradható létesítmények lebontásáról.

A rendelet végrehajtása során Csongrád megye területén elsőfokon 4 millió 300 ezer forint értékben szabtak ki építészeti bírságot. Határozatot hoztak 215 alkalommal a lebontásra is. Ezek között 19 lakás volt.

Nem kis számban

Természetesen területenként más és más a helyzet. Szegeden emeletes házat nem építenek engedély nélkül. Olyan persze előfordult — mint a Csendes utcában —, hogy a felújítás helyett egy új házat emeltek. A hatóság csak a felújításhoz járult hozzá. A tulajdonosok nem törődtek ezzel, lebontották a régit és végső soron 26 ezer forint büntetést fizettek. Sokan azt tartják, az új rendelet szigorú. Persze, a törvény már valaminek a következménye. Ennek segítségével is elejét akarják venni a sorozatos szabálytalanságoknak.

Szegeden az elmúlt tíz évben 1300 engedély nélküli építkezést fedeztek fel. (Egyébként tavaly márciusban kezdődött el tíz évre visszamenőleg a tiltott építkezések felmérése.) Zömük melléképület, de a műfajok sokfélesége megdöbbentő az üdülő, a garázs, a sertés-ól, a kerítés...

A város több részén nem lehet állatot tartani. Ezzel a lakosság is tisztában van,

nem ismeretlen dolog előtt. Mégis ólakat építenek — a Belvárosi kertés házaiban is — és így a környezet-szennyezés sajátos forrását teremtik meg. Ezek után általában, mint lenni szokott, megkezdődik a szomszédok közötti háború, hiszen senki sem tudja kellemesen elviselni a jószagtartás „következményeit”.

Rontja a városképet

A vadépítők a környezet képét is rontják. A sok öszszetákolott melléképület, a házilagos kivitelezésű bodegák, az olasz neorealisták filmekben látott külvárosi tanyákat idézik fel. Az sem kellemes látvány, amikor a Sárge-üdülőtelepen egy-egy telket tulajdonosa úgy beépít: nem hihető, hogy a zsúfoltságtól, valaki is jól érezne ott magát.

Mivel nem lakóházak építéséről van szó, nem kell különösebb szakértelem a tákolmányokhoz. A kivitelező és építető általában egy személy. Ezért még az sem tartja vissza őket, ami az iparrendelével működőket megdöbbentő bírság. Tudniillik, az olyan személyektől, akik vállalták az engedély nélküli is a kivitelezést, az engedélyt bevonják.

Egy éve azonban sokat javult a helyzet a városban. Természetesen közrejátszott ebben az új szabálysértési tarifa, ami szerint az engedély nélküli építőre a létesítmény értékének 10 százaléka kiróható büntetés-ként. Ezért érthető, hogy 70 százalékkal kevesebb a vadépítkezések száma, mint korábban volt. Persze, a kerületi hivatalok és a tanácski rendeltségek az ellenőrzések fokozásával még kedvezőbb arányt érhetnek el ezen a területen.

A település- fejlesztés akadályai

A szegedi járásban az esetek 95 százalékában külte-

rületeken, tanyákon építkeznek engedély nélkül. Így a településfejlesztési tervek figyelmen kívül hagyásával máról holnapra mezőgazdasági termőterületen építenek tanyát. Így akadályozzák a településfejlesztést és a nagyüzemi táblástást is. Hiszen nem cél, hogy a tanyarendszer tovább terebélyesedjen. Az ott lakók életmódjának hátrányai közismertek.

A községek közül Mórahalmon, Ásotthalmon, Zákányszéken és Domaszéken, Forráskúton, Rüzsan kellett a legtöbb szabálysértési eljárást megindítani. Ezekben a helyeken a melléképületek kívül a lakóházak építéséhez sem szerzik be az engedélyt. Itt is előfordult, hogy csak feldíjtást kérnek, közben ledöntik a régi falakat és teljesen új házat hoznak tető alá. Errekes módon ilyenkor egyetlen építőtnek sem jut eszébe a büntetés komoly tétele és következményei.

Hogy egy törvényt évenként keresztül az állampolgárok ezrei hagyták figyelmen kívül, az gyakran az elsőfokú építési hatóságok engedékeny szemléletével is magyarázható. Ha a községi tanácsok következetesen helyszínelnek, már az alapozásnál felfigyelhetnek a szabálysértésre.

Halász Miklós

Egyes állami tulajdonban levő külterületi földek értékesítése

A mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter, valamint az építésügyi és városfejlesztési miniszter módosította az egyes, állami tulajdonban levő külterületi földek értékesítéséről, illetve hasznosításáról szóló korábbi együttes rendeletüket. Az új szabályozás — amely a Magyar Közlöny 73. számában jelent meg — le-

hetővé teszi, hogy az időközben módosított országos építészeti szabályzatban előírt épületek kerüljenek a lakosság által megvásárolt földekre, s ezzel általánossá tették a zárt kerti építkezések hasznosítását. A rendelet az állami földek mezőgazdasági hasznosítására nemrég kiadott szabályozásnak megfelelően hozták.